

ગુજરાતી સાહિત્ય પ્રશ્નોત્તરી ભાગ-૨

www.mspatel09.in

૧	દસમાં વેદ તરીકે કોને ઓળખવામાં આવે છે?	દુહો
૨	સિદ્ધરાજ જયસિંહના સમયમાં કયા જૈન કવિ થઈ ગયા?	હેમચંદ્રચાર્ય
૩	સંસ્કૃતમાંથી ફેરફાર થઈને ઉતારી આવેલા શબ્દો કયા નામે ઓળખાય છે?	તદ્ભવ
૪	૧૪ માં સૈકામાં મળતી પ્રથમ ફાગુ રચના કઈ ?	સિરીસ્થૂલીભદ્ર ફાગુ
૫	'આખ્યાન' શબ્દ હેમચંદ્રચાર્યના કયા ગ્રંથમાં સૌ પ્રથમ પ્રયોજાયો?	કાવ્યનુશાશન
૬	શામળે જેના આશ્રયે સાહિત્ય સર્જન કર્યું તે આશ્રયદાતાનું નામ શું હતું?	રખીદાસ
૭	નરસિંહ મહેતાથી આરંભ થયેલા યુગને કયા નામે ઓળખવામાં આવે છે?	લક્ષ્મીયુગ
૮	નરસિંહ મહેતાની કવિતાનું ઊત્તમ શિખર કયું છે?	પ્રભાતિયા
૯	મધ્યકાળમાં 'બંસી બોલના કવિ' તરીકે કોણ ઓળખાય છે?	દયારામ
૧૦	'રણમલ્લ છંદ' કૃતિના કરતા કોણ છે?	શ્રીધર વ્યાસ
૧૧	અસાઈત ઠાકર ક્યાંના વતની હતા?	સિદ્ધપુર
૧૨	અસાઈત ઠાકરનું નામ ગુજરાતી સાહિત્યક્ષેત્રે મહત્વનું પ્રદાન કયું?	ભવાઈ વેશો
૧૩	આખ્યાનમાં કડવાનો પ્રયોગ કરનાર પ્રથમ કવિ કોણ ?	ભાલણ
૧૪	ધીરાની કાવ્યરચનાઓ કયા નામે પ્રચલિત થઈ?	કાફી
૧૫	ઈડરના રાવ રણમલ્લે મુસલમાન સુબાને પરાજય આપ્યો એનું નિરૂપણ કઈ કૃતિમાં થયું છે?	રણમલ્લ છંદ
૧૬	'વસંતવિલાસ' નો સાહિત્ય પ્રકાર કયો ?	ફાગુ
૧૭	'પ્રબોધબત્રીસી' કૃતિના કર્તાનું નામ જણાવો.	માંડણ
૧૮	નર્મદ કઈ કૃતિને સુધારાનું બાઈબલ ગણાવે છે?	હિન્દુઓની પડતી
૧૯	આર્યસમાજની સ્થાપના કોને કરી ?	દયાનંદ સરસ્વતી
૨૦	પંડિતયુગને બીજા કયા નામે ઓળખાય છે?	સાક્ષર યુગ
૨૧	કવિ નાનહાલાલે ગો.મા.ત્રિપાઠીને શું કહી બિરદાવ્યા?	જગતસાક્ષર
૨૨	'જ્ઞાનબાલ'કોનું ઉપનામ છે?	મણીલાલ દ્વિવેદી
૨૩	કોશિયો સમજી શકે તેવી ભાષાનો આગ્રહ કોને રાખ્યો ?	ગાંધીજી
૨૪	કાકાસાહેબ કાલેલકરનું ગુજરાતી સાહિત્યમાં ઉત્તમ પ્રદાન શામાં છે?	નિબંધક્ષેત્રે
૨૫	'માનવ અર્થશાસ્ત્ર' નામનું અર્થશાસ્ત્રનું પુસ્તક કોને આપ્યું ?	નરસિંહ દ્વારકાદસ પરીખ

૨૬	અર્વાચીન ગુજરાતી સાહિત્યમાં રોજનીશી લખવાનો પ્રથમ પ્રયાસ કોને કર્યો?	દુર્ગારામ મહેતા
૨૭	કયા કવિ પરમહર્ષિ અરવિંદનો પ્રભાવ વર્તાય છે?	સુન્દરમ
૨૮	'પ્રાચીના' કાવ્યસંગ્રહના કવિ કોણ છે?	ઉમાશંકર જોષી
૨૯	ઉશનસ કઈ કૃતિને 'ખેતી અને પ્રીતિનું મહાકાવ્ય' કહે છે?	માનવીની ભવાઈ
૩૦	પન્નાલાલ પટેલને ઇડરઅભ્યાસ અર્થે લઈ જનાર કોણ હતું ?	હિંમતસિંહજી મહારાજ
૩૧	કાનજી અને જીવી કઈ નવલકથાના મુખ્ય પાત્રો છે?	મળેલા જીવ
૩૨	'આપણા સારસ્વતો' ગ્રંથ કોણે આપ્યો?	કે.ક.શાસ્ત્રી
૩૩	કયા કવિની ગણના લોક કવિમાં થાય છે?	દુલાભાયા કાગ
૩૪	'ભીન્નમાલનું રાજ્ય ગુર્જર રાજ્યના ભાગરૂપ હતું' એમ કોણે નોંધ્યું ?	હુ-એન-સંગ
૩૫	હેમચંદ્રાચાર્યે 'સિદ્ધહેમ' વ્યાકરણ ગ્રંથમાં દુહાઓ કઈ ભાષામાં રચ્યા છે?	અપભ્રંશ
૩૬	પ્રાગ નરસિંહ યુગના મુખ્ય સર્જક કોણ છે ?	હેમચંદ્રાચાર્ય
૩૭	'વચનામૃત' ગદ્યરચનાના રચયિતાનું નામ શું છે?	સહજાનંદ સ્વામી
૩૮	નરસિંહ મહેતાનો જન્મ થયો તે ગામનું નામ શું ?	તળાજા
૩૯	નરસિંહ મહેતાનું કયું પદ ગાંધીજીને ખુબ પ્રિય હતું?	વૈષ્ણવજન તો...
૪૦	'જનું તો થયું રે દેવળ...' - પદરચના કોની છે?	મીરાં
૪૧	જ્ઞાનમાર્ગી કવિતાનું ઉત્તુંગ શિખર કયો કવિ છે?	અખો
૪૨	પ્રેમાનંદના ગુરુનું નામ શું હતું?	રામચરણ
૪૩	કવિ શામળનું વતન કયું હતું?	વેજલપુર
૪૪	'ભરતેશ્વર બાહુબલી રાસ' કૃતિના કર્તાનું નામ આપો?	શાલિભદ્રસૂરી
૪૫	મધ્યકાલીન ગુજરાતી સાહિત્યની પ્રથમ આખ્યાન કૃતિનું નામ છે?	સુદામાચરિત્ર
૪૬	કઈ કૃતિમાં વિધવા વિવાહનો પ્રશ્ન નિરૂપાયો છે?	વેનચરિત્ર
૪૭	સૌ પ્રથમ લોકગીતોનું સંપાદન કોણે કર્યું?	નર્મદ
૪૮	'કુસુમમાળા' કાવ્યસંગ્રહ કયા કવિનો છે?	નરસિંહરાવ દિવેટિયા
૪૯	'અતિજ્ઞાન' ખંડકાવ્ય કયા કવિનું છે?	કાન્ત
૫૦	'ગાંધીજી એટલે ગાંધીજી' -કયા અલંકારનું ઉદાહરણ છે?	અનન્વય

ગુજરાતી સાહિત્ય પ્રશ્નોત્તરી ભાગ - ૧

તૈયાર કરનાર :: Mithun patel   www.mspatel09.in

૧	'ત્યાગીને ભોગવી જાણો' ક્યાં ઉપનિષદની પંક્તિ છે?	ઇશોપનિષદ
૨	હું માનવી માનવ થાઉં તો ઘણું'- આ પંક્તિના કવિ કોણ છે?	સુન્દરમ્
૩	'ચિત્રગુપ્ત' કયા કવિનું ઉપનામ છે?	બંસીધર શુક્લ
૪	ઘટમાં ઘોડા થનગને આતમ વીઝે પાંખ' પંક્તિના કવિ કોણ છે?	ઝવેરચંદ મેઘાણી
૫	'પ્રેમભક્તિ' કોનું ઉપનામ છે?	કવિ નાનહાલાલ
૬	કે.કા.શાસ્ત્રીનું ઉપનામ શું છે?	કાઠીયાવાડી
૭	ગાંધીજીએ 'સવાઈ ગુજરાતી'નું બિરુદ કોણે આપેલું?	કાકાસાહેબ કાલેલકર
૮	'કલમને ખોળે માથું મૂકી જીવવાની પ્રતિજ્ઞા' કોણે કરી હતી?	કવિ નર્મદ
૯	ગુજરાતી ભાષામાં સૌપ્રથમ લખાયેલી આત્મકથાનું શું નામ હતું?	મારી હકીકત
૧૦	ગુજરાતી ગઝલના પિતા તરીકે કોણ ઓળખાય છે?	બાલાશંકર કંથારિયા
૧૧	ગુજરાતી ભાષાનું પ્રથમ સોનેટ 'ભણકાર' કોણે રચેલું?	કવિ બ.ક.ઠાકોર
૧૨	સાત પગલા આકાશમાં' કોની કૃતિ છે?	કુન્દનિકા કાપડિયા
૧૩	વલ્લભ ભટ્ટનું નામ કયા સાહિત્ય પ્રકાર સાથે જોડાયેલું છે?	ગરબા
૧૪	'સાક્ષાત સરસ્વતી' નું બિરુદ કોને આપવામાં આવ્યું છે?	શ્રીમદ રાજચંદ્ર
૧૫	પૂજ્ય મોતનું નામ શું હતું?	ચુનીલાલ આશારામ ભગત
૧૬	પ્રેમાનંદ સાહિત્ય સભા ક્યાં આવેલી છે?	વડોદરા
૧૭	"પૂર્વાલાપ" કાવ્ય સંગ્રહના કવિનું નામ શું છે?	કવિ 'કાન્ત'
૧૮	ગુજરાતમાં એબ્સર્ડ પ્રકારના નાટકો કોને રચેલા છે?	લાભશંકર ઠાકર
૧૯	ગુજરાત વર્નાક્યુલર સોસાયટીની સ્થાપના કોણે કરી હતી?	ફાર્બસ સાહેબ
૨૦	કયા કવિએ મુંબઈને 'પૃચ્છ વગરની નગરી' સાથે સરખાવી છે?	નિરંજન ભગત
૨૧	પન્નાલાલ પટેલની કઈ કૃતિ જ્ઞાનપીઠ એવોર્ડ માટે વિજેતા બની છે?	માનવીની ભવાઈ
૨૨	રાષ્ટ્રીય શાયરનું બિરુદ કોને મળેલ છે?	ઝવેરચંદ મેઘાણી
૨૩	જાય લીકખું એવોર્ડ કયા ખેતર માટે અપાય છે?	માનવકલ્યાણ
૨૪	"અઢારસો સત્તાવન" નાટકના રચયિતા કોણ છે?	દર્શક
૨૫	માનવીની ભવાઈમાં ખલનાયકની ભૂમિકા કોને ભજવી છે?	માલી ડોશી
૨૬	સસ્તુ સાહિત્યવર્ધક સંસ્થાના સ્થાપક કોણ હતા?	ભિક્ષુ અખંડાનંદ
૨૭	બાળકોની "મૂછાળીમા" તરીકે કયા ગુજરાતી સાહિત્યકાર જાણીતા છે?	ગિજુભાઈ બઘેકા
૨૮	ગુજરાતી સાહિત્ય પરિષદ કયું ત્રૈમાસિક પ્રકાશિત કરે છે?	ભાષાવિમર્શ
૨૯	'રસિક શૃંગારી કવિ' તરીકે કોણ જાણીતું છે?	દયારામ
૩૦	ઈશ્વર પેટલીકરકૃત 'લોહીની સગાઈ' એ કેવા પ્રકારની સાહિત્ય કૃતિ છે?	નવલિકા
૩૧	ગુજરાતી સાહિત્ય અકાદમી ક્યાં આવેલી છે ?	ગાંધીનગર

૩૨	ગુજરાતી આખ્યાનના પિતા તરીકે કોણ ઓળખાય છે?	ભાલણ
૩૩	રણજીતરામ સુવર્ણચંદ્ર એવોર્ડ કઈ સંસ્થા દ્વારા અપાય છે?	ગુજરાત સાહિત્ય પરિષદ
૩૪	સ્નેહરશ્મીનું નામ કયા સાહિત્ય પ્રકાર સાથે જોડાયેલ છે?	હાઇકુ
૩૫	"પીળું ગુલાબ અને હું" એ કોની કૃતિ છે?	લાભશંકર ઠાકર
૩૬	ગુલાબદાસ બ્રોકરનું ઉપનામ શું છે?	કથક
૩૭	"ધૂમકેતુ" નું મૂળ નામ શું છે?	ગૌરીશંકર ગો.જોશી
૩૮	"જે પોષતું તે મારતું એવો દીસે કમ કુદરતી"- ના કવિ કોણ છે?	કલાપી
૩૯	૫,૭,૬ એ રચના કયા સાહિત્ય પ્રકારની છે?	હાઇકુ
૪૦	ગુજરાતી ભાષાનું પ્રથમ સામાજિક કડણાંતનાટ્ય કયું છે?	લલીતા દુઃખ દર્શક , નાટ્યકાર - રણછોદભાઈ ઉદયરામ દવે
૪૧	જીવરામ ભટ્ટ કઈ કૃતિનું અમર પાત્ર છે?	દલપતરામ ના 'મિથ્યાભિમાન' નું
૪૨	"બુલબુલ" તખલ્લુસ કયા કવિનું છે?	ડાહ્યાભાઈ પી.દેરાસરી
૪૩	"ભાષાને શું વળગે ભૂત ? જે રણમાં જીતે તે શૂર" પંક્તિના સર્જક કવિ કોણ છે?	અખો
૪૪	"કઈ લાખો નિરાશામાં અમર આશા છુપાયેલી છે" - કોની પંક્તિ છે?	મણીલાલ દ્વિવેદી
૪૫	શયદ' કોનું ઉપનામ છે?	હરાજી લવજી દામની
૪૬	કલાપી ઉપનામ કયા કવિનું છે?	સુરસિંહજી તખ્તસિંહજી ગોહિલ
૪૭	જ્ઞાનપીઠ એવોર્ડ મેળવનાર ગુજરાતના પ્રથમ કવિ કોણ હતા?	ઉમાશંકર જોશી
૪૮	સંત કબીરના ગુરુનું નામ શું હતું ?	રામાનંદ
૪૯	પ્રથમ ગુજરાતી શબ્દકોશની રચના કોને કરી હતી ?	નર્મદે
૫૦	પંડિત યુગોના પુરીઠા એટલે કોણ ?	ગોવર્ધનરામ ત્રિપાઠી